

Multidisciplinaire richtlijn probleemgedrag bij dementie (2018)

Spreker:

dr. Martin Smalbrugge

specialist ouderengeneeskunde

afdeling huisartsgeneeskunde&ouderengeneeskunde, VUmc

8 februari 2018

Disclosure

**Richtlijnontwikkeling gefinancierd door
ZonMW/VWS.**

Lid werkgroep die richtlijn ontwikkeld heeft.

Geen andere disclosures.

Inhoud

- **Richtlijn in context: Zorgstandaard Dementie. Alzheimer Nederland/Vilans, 2013.**
- **Probleemgedrag: what's in a name?**
- **Je kunt alleen behandelen als je een hypothese hebt over oorzaak/oorzaken van gedrag. Gedrag is signaal: waarom dit gedrag nu?**
- **Multidisciplinaire analyse**
- **Samenvatting**

Context: Zorgstandaard Dementie. Alzheimer Nederland/Vilans, 2013.

**Dementiezorg is persoonsgerichte zorg: individu en zijn/haar mantelzorgers.
Mogelijkheden tot preventie van probleemgedrag....**

What's in a name?

Probleemgedrag: alle gedrag dat lijdensdruk of gevaar veroorzaakt voor de persoon met dementie of voor mensen in zijn of haar omgeving.

Of:

onbegrepen gedrag, veranderend gedrag, ...

(engels: challenging behaviour)

What's in a name?

Psychotisch gedrag

Depressief gedrag

Angstig gedrag

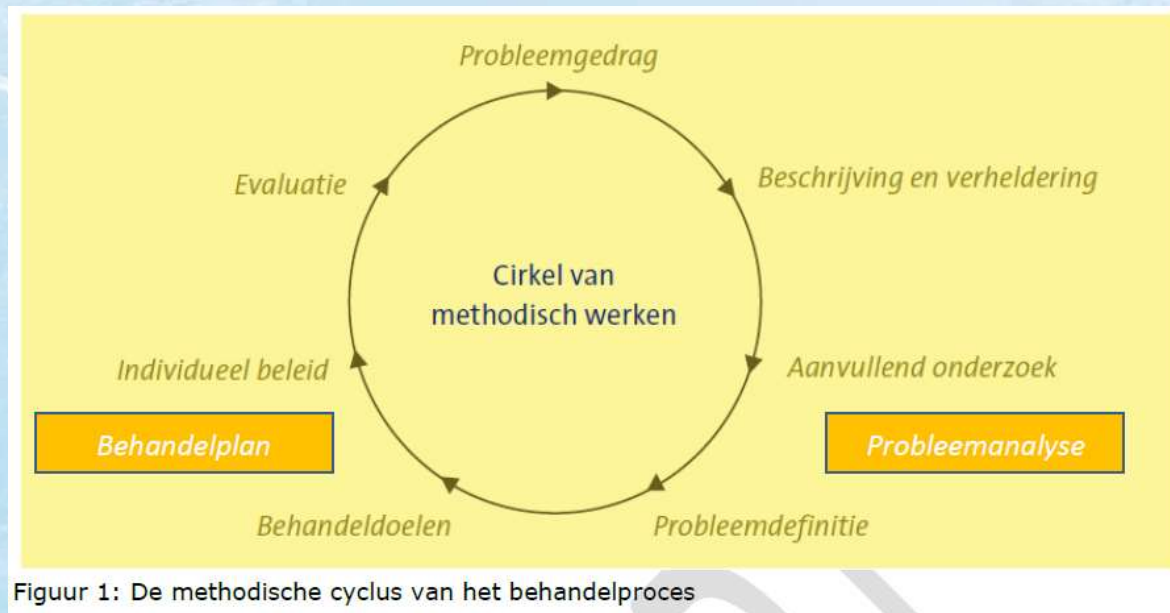
Geagiteerd gedrag (rusteloos, prikkelbaar of agressief gedrag; roepen, nachtelijke onrust, seksueel ontremd/ongewenst gedrag, veelvuldig aandacht vragend gedrag en niet-coöperatief gedrag)

Apathisch gedrag

Gedrag is een signaal

Waarom dit gedrag bij deze meneer/mevrouw met dementie op dit moment/in deze situatie?

Methodisch en multidisciplinair werken

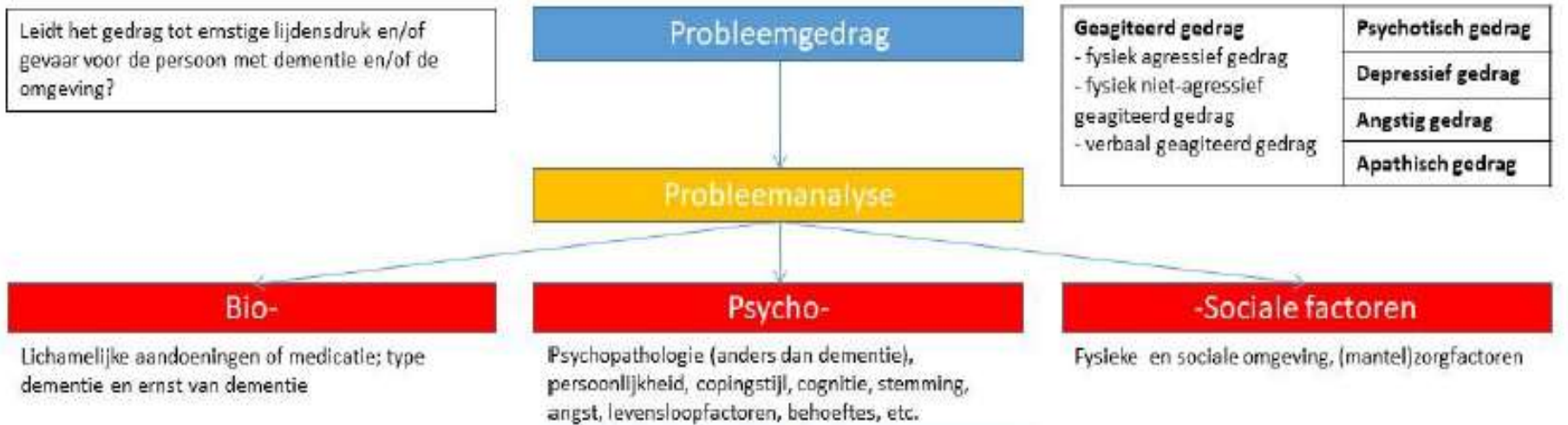
Figuur 1: De methodische cyclus van het behandelproces

Analyse methodisch en multidisciplinair

Acuut ontstaan ..... langzaam progressief?

Denk altijd aan delier

Behandeling methodisch en multidisciplinair

NB: uitgangsvragen over interventies in de richtlijn gaan over interventies gericht op probleemgedrag als doelsymptoom

Evaluatie methodisch en multidisciplinair

Effectmeting. Behandeldoel(en) bereikt?

Evaluatie

Indien effect onvoldoende....

analyse overdoen?

hypothese bijstellen?

behandeling bijstellen? (is behandeling wel gegeven...?)

Voorbeeld

Mw Alberts, 85 jaar, sinds half jaar in vph, toenemende agitatie en ook agressie: knijpen van de zorg bij met name ADL handelingen.

Analyse:

pijn tgv arthrose schouder en knieën

observatie ADL: weinig uitleg aan mevrouw; veel 'onnodige gewrichtsbewegingen'.

Aanpak: aangepaste kleding/uitleg/pijnstillers

Evaluatie: agitatie/knijpen verminderd; situatie hanteerbaar

Samenvatting

Persoonsgerichte dementie zorg: preventief?

Gedrag is signaal

Analyse van probleemgedrag, methodisch en multidisciplinair, is de basis van behandeling

Uitgangsvragen over interventies betreffen interventies gericht op specifiek probleemgedrag als doelsymptoom (eind van een te doorlopen traject van methodisch werken waarbij naar oorzakelijke factoren wordt gezocht).

Tot slot

**Zwart-wit bestaat niet in de zorg voor mensen met dementie:
meer dan 50 tinten grijs is de werkelijkheid van elke dag.**

Veelkleurig tussen zwart en wit!

